Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
L serija

2025/1785

2025 9 10

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS (ES) 2025/1785

2025 m. rugsėjo 9 d.

kuriuo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2023/740 dėl tam tikriems važinėti skirtiems žaislams (vinginiams gokartams) taikomų darniųjų standartų, parengtų įgyvendinant Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/48/EB

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2009 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/48/EB dėl žaislų saugos ([1]), ypač į jos 14 straipsnio 2 dalį,

kadangi:

(1) remiantis Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/48/EB 13 straipsniu, daroma prielaida, kad žaislai, atitinkantys darniuosius standartus arba jų dalis, kurių nuorodos yra paskelbtos *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, atitinka reikalavimus, kuriuos apima minėti standartai arba jų dalys ir kurie nustatyti Direktyvos 2009/48/EB 10 straipsnyje ir tos direktyvos II priede;

(2) 2023 m. balandžio 4 d. Komisija priėmė Įgyvendinimo sprendimą (ES) 2023/740 ([2]), kuriame išvardyti žaislų darnieji standartai. Į sąrašą įtrauktas standartas EN 71-1:2014+A1:2018 Žaislų sauga. 1 dalis. Mechaninės ir fizikinės savybės;

(3) 2024 m. sausio mėn. Vokietija pateikė oficialų prieštaravimą dėl standarto EN 71-1:2014+A1:2018 dėl tam tikrų važinėti skirtų žaislų, t. y. vinginių gokartų. Vinginis gokartas (anglų k. *wave-roller*) – tai važinėti skirtas žaislas, kuriame vaikas sėdi, vairuojamas ir varomas valdant pėdomis ir kurio ratai yra pasiekiami naudojimo metu;

(4) oficialus prieštaravimas grindžiamas tuo, kad nurodytas darnusis standartas tariamai neatitinka Direktyvoje 2009/48/EB nustatytų esminių saugos reikalavimų, susijusių su vinginiais gokartais;

(5) remiantis prieštaravimu, šio trūkumo esmė yra, tai kad nėra nustatytų reikalavimų, kuriais užtikrinama, kad būtų išvengta sutraiškymo, nupjovimo, suspaudimo ar įstrigimo pobūdžio eismo įvykių, kai vaikas vairuoja vinginį gokartą, kai ratas yra arti sėdynės ir yra pasiekiamas tuo metu, kai žaislas naudojamas, ypač atsižvelgiant į tai, kad naudojant vinginį gokartą vaiko rankos yra laisvos ir kad vaikas yra žemoje sėdimoje padėtyje. Pirštus galima sutraiškyti, nupjauti, įplėšti arba nuplėšti, arba juos galima įtraukti į tarpą tarp rato šakės ir rato kreipiamąja rato jėga;

(6) Vokietija teigė, kad vinginių gokartų keliama rizika nėra visiškai reglamentuota standartu EN 71-1 dėl jų mechanizmo, veikimo būdo ir varymo priemonių, taip pat dėl su tuo susijusios rizikos žaidžiant. Nors darnusis standartas EN 71-1:2014+A1:2018 kiekvienu konkrečiu atveju apima tam tikrą riziką, atsižvelgiama ne į visas galimas sutraiškymo, nupjovimo, suspaudimo ar įstrigimo vietas: tame standarte nustatyti reikalavimai dėl važinėti skirtų žaislų yra iš dalies skirti konkrečiam gaminiui (pavyzdžiui, žaisliniams dviračiams, žaisliniams paspirtukams) arba yra susiję su tam tikromis žaislų sudedamosiomis dalimis ir apibrėžtimis (pavyzdžiui, pavaros mechanizmais, sulankstymo ir slydimo mechanizmais). Tačiau bendri su pavojais susiję važinėti skirtiems žaislams keliami reikalavimai, susiję su sutraiškymo ir nupjovimo taškais, taip pat sugriebimo ir įstrigimo taškais, ypač pirštų ir rankų, nėra įtraukti į tą standartą. Konkrečiai kalbant, šio standarto 3.19 punkte pateikta „pavaros mechanizmo“ apibrėžtis neapima vinginių gokartų ir šis standartas nevisiškai apima rankos ar piršto sutraiškymo riziką ir piršto nupjovimo riziką. Taigi Vokietija padarė išvadą, kad, nesant tokių reikalavimų, negalima užtikrinti, kad vinginiai gokartai, nors ir atitinka darnųjį standartą EN 71-1:2014+A1:2018, atitiktų visus Direktyvoje 2009/48/EB nustatytus esminius saugos reikalavimus;

([1]) OL L 170, 2009 6 30, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/48/oj.

([2]) 2023 m. balandžio 4 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2023/740 dėl žaislams taikomų darniųjų standartų, parengtų siekiant užtikrinti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/48/EB įgyvendinimą (OL L 96, 2023 4 5, p. 85, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2023/740/oj).

(7) 2024 m. vasario 28 d. Komisija paskelbė formalų prieštaravimą, pareikštą Vokietijos notifikavimo sistemoje ([3]), įsteigtoje pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1025/2012 ([4]) 12 straipsnį;

(8) Europos standartizacijos komiteto (CEN) 52-asis techninis komitetas (CEN/TC 52) atsakė į oficialų Vokietijos prieštaravimą ir paprašė pateikti daugiau informacijos apie nelaimingą atsitikimą, visų pirma dėl su avarija susijusio žaislo specifinio pavojaus ir modelio. CEN/TC 52 taip pat pasiteiravo, ar oficialiame prieštaravime pavaizduotas strypas buvo 5 mm ar 12 mm skersmens strypas, teigdamas, kad su nelaimingu atsitikimu susijęs žaislas neatitiko esamo (paskelbto) standarto, t. y. jo 4.15.1.6 punkto c papunkčio, t. y. bendro reikalavimo, susijusio su piršto įstrigimu važinėti skirtuose žaisluose. CEN/TC 52 vertinimas buvo grindžiamas tuo, kad iš vienos iš oficialiame prieštaravime pateiktų nuotraukų matyti į kai kuriuos tarpus tarp rato ir rėmo įdėto mažesnio bandymo strypo viršūnė, kuri atrodė taip, tarsi tie patys tarpai neatitiktų zondų ar strypų pločio, kaip nurodyta atitinkamame galiojančiame standarte nustatytame bandymo metode, taigi tai būtų neatitiktis. Remiantis šiuo vertinimu, atitiktis galiojančiam standartui galėjo užkirsti kelią sužalojimui arba bent jau sumažinti jo sunkumą. Tačiau CEN/TC 52 taip pat atkreipė dėmesį į tai, kad atitinkama darbo grupė jau ėmėsi veiksmų, kad pašalintų Vokietijos valdžios institucijų oficialiame prieštaravime nustatytus trūkumus, peržiūrėdama atitinkamus standartus: patikslintos redakcijos projekto 4.15 punkte numatyti nauji reikalavimai, taikomi žaislams, susijusiems su piršto sutraiškymo ir nupjovimo rizika;

(9) Vokietija atsakė į CEN/TC 52 pastabas ir nurodė, kad dabartiniame (paskelbtame) standarte nenagrinėjami kai kurie pavojai, visų pirma piršto nupjovimas, rankos įstrigimas ir sutraiškymas rato traukiamąja jėga, piršto arba rankos sutraiškymas dėl rankenos pasisukimo. Pasak Vokietijos, darniojo standarto EN 71-1:2014+A1:2018 4.15 punkto peržiūra įtraukiant naujas rizikos sritis rodo, kad dabartinėje standarto versijoje šiuo metu nepakankamai atsižvelgiama į visą riziką, susijusią su šio specialaus tipo važinėti skirtais žaislais, todėl standartas neapima visų esminių saugos reikalavimų, kuriuos siekiama apimti. Vokietija taip pat nurodė, kad oficialus prieštaravimas buvo pareikštas ne tik dėl šio konkretaus žaislo ir nelaimingo atsitikimo, nes rinkoje buvo įvairių kitų panašių produktų, keliančių panašių problemų ir turinčių rizikos sričių, kurioms netaikomas galiojantis standartas;

(10) 2024 m. balandžio 18 d. oficialus prieštaravimas buvo aptartas pagal Reglamento (ES) Nr. 1025/2012 22 straipsnį įsteigtame komitete;

(11) išnagrinėjusi darnųjį standartą EN 71-1:2014+A1:2018 kartu su valstybių narių atstovais ir Žaislų saugos ekspertų grupės suinteresuotaisiais subjektais bei pagal Reglamento (ES) Nr. 1025/2012 22 straipsnį įsteigto komiteto atstovais, Komisija pritaria prieštaravime pateiktai analizei ir daro išvadą, kad tų darniųjų standartų nuostatomis, kuriomis siekiama apimti Direktyvos 2009/48/EB 10 straipsnyje ir tos direktyvos II priede nustatytus esminius saugos reikalavimus, tinkamai neatsižvelgiama į susijusią riziką, visų pirma riziką, susijusią su piršto ir rankų sutraiškymo ir nupjovimo rizika, susijusia su šios konkrečios rūšies važinėti skirtu žaislu. Standarte EN 71-1:2014 +A1:2018 nėra konkrečių reikalavimų, kuriais būtų užtikrinama, kad vaikai galėtų saugiai žaisti naudodami vinginius gokartus, nes jis nesuteikia jiems tinkamos apsaugos nuo pirštų ir rankų sutraiškymo ir nupjovimo pavojaus. Todėl Komisija mano, kad vinginiai gokartai, suprojektuoti ir pagaminti pagal šio standarto 3.19 punktą („pavaros mechanizmo“ apibrėžtis) ir 4.15.1 punktą, gali sukelti panašias avarijas ir incidentus, susijusius su vaikais;

(12) vis dėlto Komisija mano, kad kitos atitinkamų darniųjų standartų sąlygos, kurios nėra formalaus prieštaravimo objektas, lieka galioti, todėl daroma prielaida, kad jos atitinka Direktyvoje 2009/48/EB nustatytus pagrindinius sveikatos ir saugos reikalavimus, kuriuos siekiama aprėpti standartais;

([3]) DocsRoom - European Commission (europa.eu)

([4]) 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1025/2012 dėl Europos standartizacijos, kuriuo iš dalies keičiamos Tarybos direktyvos 89/686/EEB ir 93/15/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/9/EB, 94/25/EB, 95/16/EB, 97/23/EB, 98/34/EB, 2004/22/EB, 2007/23/EB, 2009/23/EB ir 2009/105/EB ir panaikinamas Tarybos sprendimas 87/95/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1673/2006/EB, (OL L 316, 2012 11 14, p. 12, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/1025/oj).

(13) atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta pirmiau, Įgyvendinimo sprendimu (ES) 2023/740 paskelbtos darniojo standarto EN 71-1:2014+A1:2018 nuorodos *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* turėtų būti skelbiamos su apribojimu; Į apribojimą neturėtų būti įtrauktos konkrečios tų standartų nuostatos, kuriomis siekiama apimti Direktyvos 2009/48/EB II priedo I dalies 3 punkte nustatytą reikalavimą, t. y. reikalavimą, kad žaislai būtų suprojektuoti ir pagaminti taip, kad nekiltų jokios rizikos arba kad nekiltų tik minimali jų naudojimui būdinga rizika, kurią galėtų sukelti jų dalių judėjimas. Todėl Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2023/740 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas;

(14) nuo darniojo standarto nuorodos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dienos to standarto laikymasis leidžia daryti atitikties Sąjungos derinamuosiuose teisės aktuose nustatytiems atitinkamiems esminiams reikalavimams prielaidą. Todėl šis sprendimas turėtų įsigalioti jo paskelbimo dieną,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Įgyvendinimo sprendimo (ES) 2023/740 priedas iš dalies keičiamas pagal šio sprendimo priedą.

2 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną.

Priimta Briuselyje 2025 m. rugsėjo 9 d.

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN

PRIEDAS

Įgyvendinimo sprendimo (ES) 2023/740 priedo 1 eilutė pakeičiama taip:

„1.	EN 71-1:2014+A1:2018 Žaislų sauga. 1 dalis. Mechaninės ir fizikinės savybės Apribojimas. Kalbant apie 3.19 punktą („Pavaros mechanizmo apibrėžtis“) ir 4.15.1 punktą dėl svyruoklinių vežimaičių (važinėti skirto žaislo, kur vaikas sėdi, kurio vairavimas ir varymas valdomas pėdomis ir kurio ratai yra pasiekiami naudojimo metu), darniuoju standartu EN 71-1:2014+A1:2018 nedaroma atitikties Direktyvos 2009/48/EB 10 straipsnio 2 dalyje ir tos direktyvos II priedo I dalies 3 punkte nustatytiems esminiams saugos reikalavimams prielaida.“